Osloregionen

SAKSFREMLEGG

Interessepolitisk utvalg 13. november 2026 **Sak nr. 33/26**

Saksansvarlig: Målfrid Baik og Mari Strømsvåg, sekretariatet for Osloregionen IPR

EVALUERING OG VURDERING AV FELLES HANDLINGSPROGRAM FOR POLITISK PÅVIRKNING OG STATSBUDSJETT-ÅRSHJULET

Forslag til vedtak:

Saken tas til orientering

SAKSFREMLEGG

Den 13. mai sluttet styret seg til «Felles handlingsplan for politisk påvirkning» i sak 15/26 og «Årshjul for statsbudsjett og revidert nasjonalbudsjett» i sak 16/26 som felles ramme for det politiske påvirkningsarbeidet, med forståelse for at det kan bli behov for endringer ved behov.

Denne saken gjelder en evaluering og vurdering av Osloregionens interessepolitiske arbeid i 2026 opp mot felles handlingsplan for politisk påvirkning og statsbudsjett-årshjulet.

1. Bakgrunn

Osloregionens styre vedtok 13. mai 2026 to dokumenter som omhandler politisk påvirkning: handlingsplan for politisk påvirkningsarbeid og årshjul for statsbudsjett og revidert nasjonalt budsjett. Dokumentene må ses i sammenheng og viser hvordan Osloregionen jobber med politisk påvirkning. Arbeidet med NTP tar også utgangspunkt i disse dokumentene.

Handlingsplanen beskriver **hva** Osloregionen skal gjøre for å styrke sitt nasjonale gjennomslag gjennom felles prioriteringer, sterkere politisk forankring, koordinert påvirkning, aktiv bruk av ordførere og tydelig kommunikasjon. Årshjulet følger opp ved å konkretisere **når og hvordan** dette arbeidet skal gjennomføres gjennom året i statsbudsjett- og revidert nasjonalbudsjettprosessene. Samlet legger dokumentene til rette for et mer strukturert, koordinert og langsiktig påvirkningsarbeid, der styret, sekretariatet, delregionene og kommunene arbeider etter felles prioriteringer og budskap for å oppnå størst mulig politisk gjennomslag

2. Gjennomgang av Osloregionens politiske påvirkningsarbeid i 2026

Med bakgrunn i styrets behandling av Osloregionens påvirkningsarbeid 13. februar 2026, vil evalueringen ta utgangspunkt i følgende gjennomgang av:

2.1 Påvirkningsarbeidet med Revidert Nasjonalbudsjett 2026
2.2 Påvirkningsarbeidet med Statsbudsjettet 2027
2.3 Annet påvirkningsarbeid

2.1 Påvirkningsarbeidet med Revidert Nasjonalbudsjett 2026

Styret i Osloregionen IPR vedtok 13. mai 2026 Osloregionens innspill til Revidert nasjonalbudsjett 2026 i sak 17/26. I behandlingen av saken understreket styret betydningen av et tydelig og spisset budskap i påvirkningsarbeidet, forankret i de tre prioriterte politiske sakene og med særlig vekt på de

viktigste tiltakene innenfor hvert område. Det ble presisert at innspillene rettes mot Finanskomiteen, Transport- og kommunikasjonskomiteen samt Energi- og miljøkomiteen, og at det er ønskelig å be om møter/høringer.

Aktiviteter:

- Sendte innspill til Revidert nasjonalbudsjett 2026 til Finanskomiteen, Transport- og kommunikasjonskomiteen, Energi- og miljøkomiteen og til samtlige stortingsbenker i hovedstadsregionen.
- Sendte henvendelse til finanskomiteens medlemmer om møter

Kommunikasjon:

- Osloregionen gjennomførte ikke noe konkret kommunikasjon rundt innspillene for revidert nasjonalbudsjett bortsett fra at innspillene ble publisert på egen nettside, og var i en sommerhilsenepost til ordførere i Osloregionen.

2.2 Påvirkningsarbeidet Statsbudsjettet 2027

Styret i Osloregionen IPR vedtok 25. september posisjonene for statsbudsjettet 2027 (sak 31/26). I henhold til felles handlingsplan for påvirkningsarbeidet og statsbudsjettårshjulet presiserte styret oppfølgingen slik:

- *Osloregionen skal søke om deltakelse i følgende komitéhøringer om Statsbudsjettet 2027:*
  - *Energi- og miljøkomiteen, 16. og 20. oktober*
  - *Kommunal- og forvaltningskomiteen, 16. og 20. oktober*
  - *Samferdselskomiteen, 19. og 23. oktober*
- *Osloregionens vedtatte posisjoner og forventninger til Statsbudsjettet 2027 oversendes stortingsbenkene på Østlandet før regjeringens framleggelse av statsbudsjettet, sammen med forespørsel om møter i perioden uke 42 til 47.*
- *Sekretariatet i Osloregionen skal, i samarbeid med delregionkoordinatorene, legge til rette for møter med stortingsbenkene på Østlandet og sikre at de berørte delregionene er politisk representert i møtene.*
- *Etter framleggelsen av Statsbudsjettet 2027 oversendes Osloregionens innspill til relevante stortingskomiteer, Statsministerens kontor og partiene på Stortinget.*
- *Sekretariatet bes, i samarbeid med delregionkoordinatorene og andre relevante aktører, prioritere kommunikasjon og mediearbeid knyttet til Osloregionens forventninger om realisering av Rikstunnelen og styrket statlig innsats for Oslofjorden.*

Aktiviteter:

- Sendt Osloregionens høringsinnspill til de tre relevante komiteene samt til Finanskomiteen, SMK og lederne i de politiske partiene på stortinget i uke 43
- Sendte søknad om deltakelse i høringsmøter hos de tre relevante høringene
  - Deltok i Kommunal- og forvaltningskomiteen med ordfører i Rælingen kommune Rune Winum, 16. oktober
  - Deltok i Energi- og miljøkomiteen med ordfører i Hamar kommune Vigdis Stensby, 20 oktober.
    - Spørsmål under høringen ble besvart skriftlig og sendt til komiteen
- Møter med stortingsbenkene:
  - Innlandsbenken, 3. november:
    - Delegasjon: Kongsvingerordfører Elin Såheim Bjørkli (nestleder Osloregionen), Gjøvikordfører Anne Bjertnæs, Eidsskog ordfører Kamilla

Thue, Stangeordfører Truls Gihlemoen, Granordfører Gunn Elisabeth Alm Thoresen, Elverum varaordfører Arnfinn Uthus
        - Tema: Oslofjorden, jernbane og kommuneøkonomi
    - Buskerudbenken, 12. november:
        - Delegasjon: leder Kongsbergregionen/Sigdalordfører Vebjørn Asand Seljord og leder Ringeriksregionen/Holeordfører Syver Leivestad
    - Østfoldbenken som deltaker med Søndre Østfold IPR, 13. november:
        - Delegasjon: Ikke avklart i skrivende stund
            - styret i SØIPR
            - fylkesordfører i Østfold
            - styremedlem Linn Laupsa og varaordfører i Halden representerte også Osloregionen IPR
        - Tema: kommuneøkonomi, mudring av Borg havn, NTP og jernbane

Kommunikasjon:

- Osloregionen publiserte Osloregionens innspill til statsbudsjett på nettsiden, og hadde sak om de muntlige høringene som ble publisert på sosiale medier og i nyhetsbrev.

2.3 Annet påvirkningsarbeid

Venstres Dok. 8 forslag om forutsigbart jernbanetilbud

Osloregionen støttet representantforslaget fra Abid Raja og Guri Melby om et mer forutsigbart togtilbud i Oslo-området og fremhevet behovet for en styrket jernbanesatsing på Østlandet, med særlig vekt på ny Rikstunnel og bedre dialog mellom stat og kommuner. Ordførerne på Hadeland og Romerike hadde også en uttalelse om jernbane, 7. januar 2026.

Aktiviteter:

- Osloregionen vedtok og oversendte politisk uttalelse til samferdselsminister Jon-Ivar Nygård, Stortingets transport- og kommunikasjonskomité og stortingsrepresentanter fra Østlandet.
- Løftet behovet for ny rikstunnel, InterCity-utbygging, dobbeltspor og krysningsspor på Østlandet.
- Påpekte konsekvensene av rutekutt og manglende involvering av kommunene ved endringer i togtilbudet.

Kommunikasjon:

- Fikk kronikk publisert i Hamar Arbeiderblad, Glåmdalen og Romerikes Blad.
- Artikkel på www.osloregionen.no og organisasjonens sosiale medier.

Osloregionen Toppforum

Osloregionen inviterte til nytt politisk forum kalt Osloregionen Toppforum 31. mai i forbindelse med representantskapsmøtet. Politikere fra benkene tilhørende Østfoldfylkene ble invitert, i tillegg til politikere i samferdselskomiteen. Tema for Toppforumet var ny Rikstunnel. Etter innledning fra jernbanedirektøren fikk vi noen innledende ord fra statsekretær Knibe Kroglund. Deretter var det politisk debatt mellom statssekretæren, stortingspolitiker Kamzy Gunaratnam, byrådsleder og styreleder i Osloregionen Erik Lae Solberg og fylkesrådsleder Anette Solli fra Akershus.

Kommunikasjon:

- Osloregionen fikk oppslag om ny Rikstunnel i NRK, Teknisk Ukeblad, Tog 24, og Drammenstidende/nettavisen i etterkant av Toppforum.
- Åtte kronikker ble publisert i lokalaviser hvor avsender var regions rådsleder som oppspill før Toppforum.

- Artikkel publisert på www.osloregionen.no, på organisasjonens sosiale medier og nyhetsbrev.

Arendalsuka 2026

Osloregionen inviterte til fem arrangementer under "Osloregionens dag" på Arendalsuka 11. August, hvorav tre av arrangementene var knyttet til de tre prioriterte politiske sakene: energi, Oslofjorden og jernbane.

Aktiviteter:

- Tema: Jernbane - Rikstunell
  Det politiske panelet besto av Ordfører i Kongsvinger og nestleder i Osloregionen, Elin Såheim Bjørkli (Ap), stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad (H) og Kamzy Gunaratnam (Ap).
  Les artikkel om arrangementet: Rikstunnelen er ikke et Oslo-prosjekt: Et nasjonalt mobilitets- og beredskapsprosjekt - Osloregionen IPR

- Tema: Energi - nettutbygging
  Stortingspolitiker Anne Hagenborg (Ap), Fylkesordfører i Østfold Sindre Martinsen-Evje (Ap), varaordfører i Gjøvik kommune Kjersti Bjørnstad (Sp), og ordfører i Lillestrøm Kjartan Berland (H), deltok i panelet
  Les artikkel om arrangementet: Strømstans for industrivekst? Osloregionen samlet politikere, næringsliv og energibransjen om løsninger - Osloregionen IPR

- Tema: Oslofjorden
  Miljø- og klimaminister Andreas Bjelland Eriksen deltok i panelet sammen med stortingspolitikerne Lars Haltbrekken (SV), Kari Sofie Bjørnsen (H) og Morten Stordalen (FrP), og Vigdis Stensby, ordfører fra Hamar representerte Osloregionen IPR.
  Les artikkel om: Oslofjorden er en nasjonal miljøkrise – men hvem skal betale for løsningene? - Osloregionen IPR

Kommunikasjon:

- Osloregionen publiserte artikkel om arrangementene, og det ble produsert videoer med intervjuer av noen av deltagerne fra arrangementene til publisering i sosiale medier.

Møte med ny samferdselsminister, 5. oktober

Osloregionen hadde tatt initiativ til et oppfølgingsmøte med samferdselsminister Nygård i etterkant av Toppforum, men Kamzy Gunaratnam var ny statsråd på møtet den 5. oktober

Styrets delegasjon besto av styreleder i Osloregionen IPR og Oslos byrådsleder Eirik Lae Solberg (H), nestleder i Osloregionen IPR og ordfører i Kongsvinger Elin Såheim Bjørkli (Ap), samt ordfører i Indre Østfold Saxe Frøshaug (Sp). Direktør Målfrid Baik deltok fra sekretariatet.

Temaet for møtet:

- Rikstunnelen, viktigheten av finansiering av forprosjekt i statsbudsjettet og at ambisjonen i dagens NTP om ferdigstillelse tidlig på 2040-tallet må opprettholdes
- Behov for oppstart av KVU for korridoren Oslo-Stockholm, og utbedring av krysningsspor på strekningen Oslo-Göteborg

Kommunikasjon

- Artikkel og tilhørende video ble publisert på Osloregionen.no og organisasjonens sosiale medier, og nyhetsbrev.

3. Evaluering og vurdering av Osloregionens politiske påvirkningsarbeid i 2026

Den vedtatte handlingsplanen for politisk påvirkningsarbeid et viktig rammeverk for et mer langsiktig og forutsigbart påvirkningsarbeid. Planen bidrar til tydeligere prioriteringer, bedre ressursutnyttelse og større samordning av innsatsen overfor nasjonale myndigheter. Samtidig må handlingsplanen fungere som et dynamisk styringsverktøy som kan tilpasses endringer i politiske prosesser, nasjonale rammebetingelser og aktuelle mulighetsvinduer for påvirkning. Gjennomgangen av påvirkningsarbeidet i 2026 viser at Osloregionen har tatt viktige steg i retning av et mer strukturert, koordinert og målrettet interessepolitisk arbeid.

Erfaringene viser samtidig at tidlig avklaring av politiske prioriteringer er avgjørende for å komme i posisjon i nasjonale beslutningsprosesser. Dette ble særlig tydelig i arbeidet med Revidert nasjonalbudsjett 2026, hvor tidspunktet for vedtak av handlingsplan og årshjul begrenset muligheten for en mer omfattende oppfølging.

Gjennomgangen av årets innsats viser samtidig at delregionene og ordførere må ta en mer aktiv rolle i det politiske påvirkningsarbeidet. Delregionene bør bidra til å mobilisere ordførerne mer systematisk og strategisk. En sterkere og mer koordinert innsats fra ordførerne vil kunne gi Osloregionens prioriteringer større oppmerksomhet, tyngde og gjennomslag i nasjonale politiske prosesser.

Erfaringene viser at økte ambisjoner om politisk påvirkning og gjennomslag forutsetter tydeligere strategiske prioriteringer. Dagens strategiske føringer omfatter flere innsatsområder og temaer enn det som kan følges opp med samme tyngde dersom interessepolitisk arbeid skal styrkes. Dette aktualiserer behovet for en overordnet diskusjon om balansen mellom Osloregionens rolle som interessepolitisk aktør og øvrige oppgaver, som bl.a. arena for samarbeid mellom medlemskommunene.

En sterkere satsing på interessepolitisk arbeid kan kreve at ressurser og oppmerksomhet flyttes fra enkelte administrative og faglige samarbeid mellom kommunene, til mer utadrettet påvirkningsarbeid. Samtidig er den faglige kunnskapen som utvikles gjennom faggrupper og administrative nettverk viktig for å gi Osloregionens politiske prioriteringer nødvendig faglig innhold og tyngde. Det vil derfor være nødvendig å vurdere hvordan det faglige arbeidet best kan utvikles for å understøtte Osloregionens politikkutforming og påvirkningsarbeid.

Disse spørsmålene bør stå sentralt i arbeidet med nye strategiske føringer (2029-2032) for Osloregionen, som skal påbegynnes neste år. En eventuell utvidelse med fylkeskommuner som medlemmer vil også være en viktig faktor. Dette kan gi nye muligheter for politisk gjennomslag og regional samordning, men kan samtidig aktualisere spørsmål om Osloregionens rolle, mandat og formål i samarbeidsavtalen.

Samlet viser evalueringen at Osloregionen har etablert et godt grunnlag for et mer strategisk og slagkraftig interessepolitisk arbeid. Skal ambisjonene om økt nasjonalt gjennomslag realiseres, vil det imidlertid være nødvendig med bevisste prioriteringer i sekretariatet og blant medlemmene, tydeligere rolleavklaringer og en strategisk diskusjon om hvordan organisasjonens samlede ressurser best kan innrettes for å skape størst mulig verdi for medlemskommunene og regionen som helhet.